coming of; e. g. रोगस्य; or in a *Várttt.* to *Pán.*: न वा द्रव्यवत्कर्मचोदनायां द्वयोरेकस्याभिनिर्वृत्तेः (*Patanj.*: एक आदेशो भविष्यति। तद्यथा द्रव्येषु कर्मचोदनायां द्वयोरेकस्याभिनिर्वृत्तिर्भवति). E. वृत् with निर् and अभि, krit aff. क्तिन्.

अभिनिवर्तम् Tatpur. ind. In reverting towards; e. g. *Śatapath.*: द्वादश मासा भवैरेव मासानवरुन्धे पुनः पुनरभिनिवर्तमृत्विजो भक्षयन्ति तस्मादृतवश्च मासाश्चान्योन्यमभिनिवर्तन्ते. E. वृत् with नि and अभि, krit aff. णमुल् (with the udátta on the penultimate, which accent the word could not have if it were an accus. of the noun अभिनिवर्त).

अभिनिविशमान Tatpur. m. f. n. (-नः-ना-नम्) Entering into (possession), occupying, possessing; e. g. *Śabara* on a *Jaim. Sútra*: सदृशाः शब्दा एकमर्थमभिनिविशमानाः &c. E. विश् with नि and अभि, krit aff. शानच्, ágama मुक्.

अभिनिविष्ट Tatpur. m. f. n. (-ष्टः-ष्टा-ष्टम्) [1] Possessed of, endowed with, conversant with; e. g. *Raghuv.*: नरपतिकुलभूवे गर्भमाधत्त राज्ञी गुरुभिरभिनिविष्टं लोकपालानुभावैः (comm. = गर्भं महद्भिर्लोकपालांशैर्युक्तम्). [2] Determined, intent, engrossed by; see the following. E. विश् with नि and अभि, krit aff. क्त.

अभिनिविष्टता f. (-ता) [1] Proficiency, conversancy. [2] Intentness, determination of purpose, determined resolution, tenacity; e. g. *Sáhityad.*: निन्दाक्षेपापमानादेरमर्षो ऽभिनिविष्टता '"not bearing" (i. e. not caring for) censure, abuse, disrespect &c. means (here) determination of purpose'. Comp. the following. E. अभिनिविष्ट, taddh. aff. तल्.

अभिनिवेश Tatpur. m. (-शः) [1] Application of thought, leaning towards, attachment; e. g. *Yájnav.*: एवंवृत्तो ऽविनीतात्मा वितथाभिनिवेशवान् (*Mit.*: वित° = असत्कार्याभिनिवेशवान्; comp. अभिनिवेशिन्); or *Manu*: परद्रव्येष्वभिध्यानं मनसानिष्टचिन्तनम्। वितथाभिनिवेशश्च त्रिविधं कर्म मानसम् (*Kullúka*: वित° नास्ति परलोकः। देह एवात्मेति; *Medhátithi*: पूर्वपक्षस्य सिद्धान्तत्वेन ग्रहणम्, i. e. adhering to false doctrines); or *Śakunt.*: बलिअंक्खु मे अहिणिवेसो (i. e. बलीयान्खलु मे ऽभिनिवेशः); *comm.* अहि° = अभिलाषः, i. e. my attachment is indeed very strong; or *Káśiká*: कल्याणे ऽभिनिवेशः, or पापे ऽभिनिवेशः. [2] Intentness, determination of purpose, determined resolution, tenacity; e. g. *Kumárasambh.*: अथानुरूपाभिनिवेशतोषिणा कृताभ्युद्गा गुरुणा गरीयसा .... जगाम गौरी शिखरं शिखण्डिवत् (quoted also by *Vyádi* on *Hemach.* 6. 136. or v. 1500.; *Mallin.*: अभि° = आग्रह); or *Śisupálab.*: अपेतयुद्धाभिनिवेशसौम्यो हरिर्हरिप्रस्थमथ प्रतस्थे (*Mallin.*: = अपेतो युद्धे ऽभिनिवेश आग्रहो यस्य स शान्तक्रोध इत्यर्थः); or *Raghuv.*: .... जनकात्मजायां नितान्तरूढाभिनिवेशमीशम्। न कश्चन भ्रातृषु तेषु शक्तो निषेद्धुमासीत्; or *Prabodhach.*: ततो देव्या (scil. विष्णुभक्त्या) समुपजाताभिनिवेशमुक्तम् (*comm.*: = उत्पन्नः .... अभिमानो यत्र यस्यां क्रियायां यथा स्यात्तथा, i. e. after having taking a proper resolution). [3] (In the *Yoga* philosophy.) The instinctive (but unjustifiable) clinging to life and bodily enjoyment, ('which is alike in the unthinking worm as in the wise man'); it is one of the five क्लेशाः (*Yoga Sútra*: अविद्यास्मितारागद्वेषाभिनिवेशाः पञ्च क्लेशाः) or afflictions of mind which impede the apprehension of true knowledge; comp. विपर्यय. (*Yoga Sútra*: स्वरसवाही विदुषो ऽपि तथा रूढो — *v. l.* but apparently less correct: विदुषो ऽपि तन्वनुबन्धो — ऽभिनिवेशः; a comm.: सर्वस्य प्राणिन इयमात्माशीर्नित्या भवति। मा न भूवं भूयासमिति। न चाननुभूतमरणधर्मकस्यैषा भवत्यात्माशीः। एतया च पूर्वजन्मानुभवः प्रतीयते। स चायमभिनिवेशः क्लेशः स्वरसवाही कृमेरपि जातमात्रस्य प्रत्यक्षानुमानागमैरसंभावितो मरणत्रास उच्छेददृष्ट्यात्मकः पूर्वजन्मानुभूतं मरणदुःखमनुमापयति। यथा चायमत्यन्तरूढेषु दृश्यते क्लेशस्तथा विदुषो ऽपि विज्ञातपूर्वापरान्तस्य रूढः &c.; *Bhojadeva*: स्वस्य रसेन संस्कारेणैव वहतीति स्वरसवाही। पूर्वजन्मानुभूतमरणदुःखानुभववासनाबलाद्भयरूपः समुपजायमानः शरीरविषयादिभिर्मम वियोगो मा भूदित्यन्वहमनुबन्धरूपः सर्वस्यैवा कृमेर्ब्रह्मपर्यन्तं (from the worm up to Brahmá) निमित्तं विना प्रवर्तमानो ऽभिनिवेशाख्यः क्लेशः; *Mallinátha* is therefore wrong in his philosophical explanation on *Sisupál.* 4. 55., when he renders in the quoted Yoga S. अभिनिवेशः = कार्याकार्येष्वाग्रहः.) E. विश् with नि and अभि, krit aff. घञ्.

अभिनिवेशन Tatpur. n. (-नम्) Probably the same as अभिनिवेश 3.; *Lalitavist.*: अनात्मप्रत्यवेक्षाधर्मालोकमुखमात्मानभिनिवेशनतायै संवर्तते '... to the condition of not clinging to one's own self, i. e. to being indifferent of one's own life'. E. विश् with नि and अभि, krit aff. ल्युट्.

अभिनिवेशिन् Tatpur. m. f. n. (-शी-शिनी-शि) [1] Adhering, clinging; e. g. *Yájnav.*: वितथाभिनिवेशी च जायते ऽन्त्यासु योनिषु, i. e. adhering to false doctrines; (*Mitáksh.*: वितथे ऽसत्यभूते वस्तुन्यभिनिवेशः पुनः पुनः संकल्पस्तद्वान्; comp. अभिनिवेश 1.). [2] Intent upon, determined, persevering; e. g. *Daśakumárach.*: तामप्यचिरादयुग्मशरः शरशयने शाययिष्यति। स्थानाभिनिवेशिनोश्च वामयत्नसाध्यः समागमः. E. विश् with नि and अभि, krit aff. णिनि.

अभिनिष्कारिन् Tatpur. m. f. n. (-री-रिणी-रि) (Probably.) Injuring, destroying; e. g. *Atharvav.*: कृत्याकृतो वलगिनो ऽभिनिष्कारिणः प्रजाम् .... मृणीहि &c. E. कृ with निर् and अभि, krit aff. णिनि.

अभिनिष्क्रमण Tatpur. n. (-णम्) Going out or forth, leaving, quitting; e. g. *Lalitav.*: अभिषेकभूमिधर्मालोकमुखमवक्रमणजन्माभिनिष्क्रमण०००० संदर्शनतायै संवर्तते. In Buddhistic writings it implies moreover the leaving of the house or the renouncing of the world for the sake of becoming an anchorite. (Comp. *Burnouf*'s *Lotus de la bonne loi* p. 333. 334.) E. क्रम् with निर् and अभि, krit aff. ल्युट्.

अभिनिष्क्रान्त Tatpur. m. f. n. (-न्तः-न्ता-न्तम्) Gone out or forth, left, quitted; e. g. अभिनिष्क्रान्तगृहवास, one who has left his house in order to become an anchorite; comp. the preceding and *Burnouf*'s *Lotus* &c. p. 333. E. क्रम् with निर् and अभि, krit aff. क्त.

अभिनिष्टान Tatpur. m. (-नः) [1] A sound (esp. a vowel) of the alphabet in general; e. g. *Gobhila-Grihya S.*: घोषवदाद्यन्तरन्तस्थं दीर्घाभिनिष्टानान्तं कृतं नाम दध्यादेतदद्धितमयुग्दान्तं स्त्रीणाम्; (comp. *Manu* 2. 33.). [2] The *Visarga*; e. g. *Aswaláy. Grihya S.*: नाम चास्मै दद्युर्घोषवदाद्यन्तरन्तस्थमभिनिष्टानान्तं द्व्यक्षरं चतुरक्षरं वा द्व्यक्षरं प्रतिष्ठाकामश्चतुरक्षरं ब्रह्मवर्चसकामः युग्मानि त्वेवं पुंसामयुजानि स्त्रीणाम्; (*Náráyaṅa* explains: अभिनिष्टानो विसर्जनीयः। सो ऽन्ते यस्य तत्तथोक्तम् &c., and exemplifies this injunction by the male names: रुद्रदेवः, नागदेवः, भद्रदत्तः, देवदत्तः, शिवदत्तः, देवस्वामी, वसुशर्मा, जनार्दनः, देवघोषः, पुरन्दरः, विष्णुशर्मा, and by the female names: सुभद्रा, सावित्री, सत्यदा, वसुदा; comp. s.v. नामक-